

**Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ):
Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία**

Πλαίσιο Σχεδιασμού και Οργάνωσης Διδασκαλίας

Ενότητα που αφορά στη διδασκαλία (βάσει του σχολικού γλωσσικού εγχειριδίου): «Καράβια » (Β΄ τεύχος, σ.31-39)

Τάξη: Α΄ Τάξη Δημοτικό Σχολείο: Θ΄ Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού (ΚΑ)

Ημερομηνία: 15 Απριλίου 2016

Δίκτυο Σχολείων ΕΔΕ: Αναστασία Ζαμπακίδου

Για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της διδασκαλίας συνεργάστηκαν οι: Άννα Γεωργιάδου (Εκπαιδευτικός) και Μαρίνα Μιχαήλ (Λειτουργός Π.Ι. και Σύμβουλος Ελληνικών)

1. Συνοπτική παρουσίαση ανάπτυξης της ενότητας

1.1. Τι έχει προηγηθεί της διδασκαλίας:

Πριν από τη συγκεκριμένη διδασκαλία, τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με το τελευταίο κείμενο της 6^{ης} ενότητας του σχολικού εγχειριδίου: «Το χαμένο κλειδί», με τίτλο «Ο θείος Παύλος». Στο κείμενο αυτό, η Ιωάννα (μία από τους βασικούς χαρακτήρες του σχολικού εγχειριδίου) παραλαμβάνει ένα δέμα από τον θείο της Παύλο, ο οποίος ταξίδεψε με πλοίο στην Αφρική. Το δέμα, εκτός από δώρα, περιλαμβάνει και μια επιστολή. Στο εν λόγω μάθημα, αξιοποιήθηκαν τόσο η εικόνα όσο και ο τίτλος, με σκοπό τη διατύπωση προαναγνωστικών προσδοκιών και τον εντοπισμό του υπό διδασκαλία δίγραφου (Αυ, αυ). Το κείμενο, επίσης, αξιοποιήθηκε για την καλλιέργεια της ρέουσας ανάγνωσης των παιδιών και έτυχε νοηματικής επεξεργασίας. Η όλη διδακτική διαδικασία εμπλουτίστηκε με παιχνίδια υπόδυσης ρόλων και άλλες παιγνιώδεις δραστηριότητες. Σε ό,τι αφορά στην εμπέδωση του υπό διδασκαλία δίγραφου, επαναπλαισιώθηκαν συγκεκριμένες δραστηριότητες από το Τετράδιο Εργασιών (Τ.Ε., τεύχος β΄, σ. 28-29). Αναλυτικότερα, τα χρηστικά κείμενα που υπάρχουν στο Τ.Ε. δεν αξιοποιήθηκαν μόνο ως προς τον εντοπισμό του συγκεκριμένου δίγραφου (ταύρος, ταυτότητα), αλλά τα παιδιά εμπλέκθηκαν σε μια διαδικασία αναγνώρισης των κειμενικών ειδών και συσχέτισής τους με το εκάστοτε επικοινωνιακό πλαίσιο.

Επιπρόσθετα, δόθηκε η ευκαιρία εντοπισμού των στοιχείων ενός δέματος και τέθηκε ο προβληματισμός γύρω από την αναγκαιότητα ύπαρξής τους (στοιχεία αποστολέα-παραλήπτη). Επίσης, τα παιδιά μέσα από το κείμενο «Ο θείος Παύλος» γνώρισαν την ταυτότητα καθώς και τη χρήση της στην παραλαβή ενός δέματος. Στη συνέχεια, έφτιαξαν τη δική τους και προβληματίστηκαν γύρω από την αυθεντικότητα και τη χρήση της.

Έπειτα, με αφορμή την επιστολή (το γράμμα) που περιείχε το δέμα το οποίο στάληκε από τον θείο Παύλο, αλλά και την ενασχόληση με μία άμεση ευχαριστήρια απάντηση-μήνυμα sms μέσω κινητού τηλεφώνου (αν και εφόσον αυτή είναι δυνατή, αφού ο θείος Παύλος βρίσκεται στα καράβια),

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

τέθηκε το ερώτημα «Με ποιους άλλους τρόπους επικοινωνούμε;».

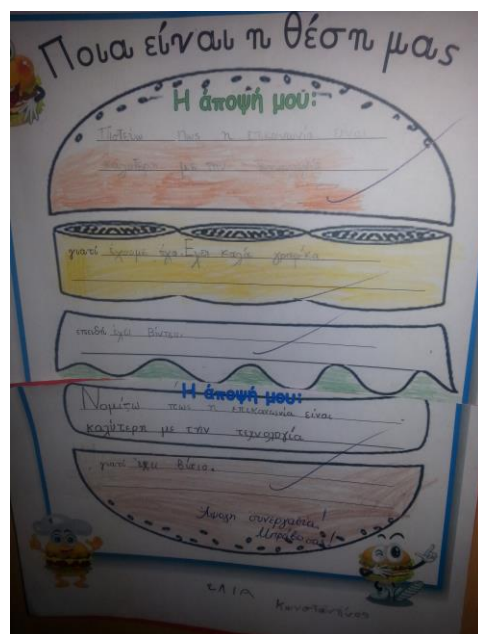
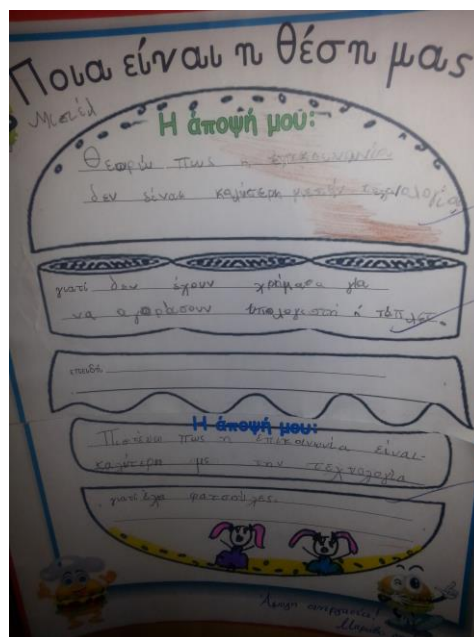
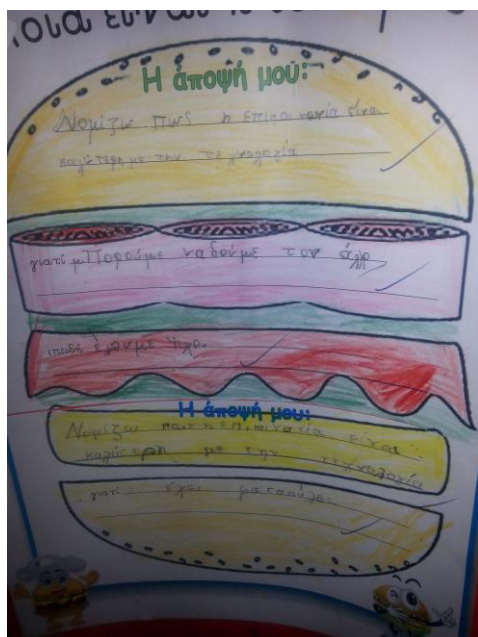
Στη συνέχεια, τα παιδιά μελέτησαν άλλους τρόπους επικοινωνίας [ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλέφωνο (σταθερό, κινητό), μήνυμα σε κινητό τηλέφωνο, τηλεδιάσκεψη, μαζική επικοινωνία (εφημερίδα, ραδιόφωνο, τηλεόραση)]. Επικοινωνήσαν με τα παιδιά της Β΄ Τάξης του Γ΄ Δημοτικού Ύψωνα, αποστέλλοντας ένα ηλεκτρονικό μήνυμα σε ομαδικό επίπεδο και γράφοντας τα δικά τους μικρά μηνύματα στο κινητό σε ατομικό επίπεδο (σε έντυπη μορφή και όχι πραγματική ενασχόληση με κινητό τηλέφωνο). Μέσα από την επικοινωνία που είχαν τα παιδιά της τάξης με παιδιά από άλλο σχολείο, προέκυψε συζήτηση που αφορούσε στις ομοιότητες και τις διαφορές των διαφόρων μέσων επικοινωνίας. Τα παιδιά εντόπισαν, επίσης, θετικά και αρνητικά στοιχεία στα διάφορα μέσα, ως προς την αποτελεσματικότητά τους στην επικοινωνία. Κριτήρια σύγκρισης των διαφόρων μέσων επικοινωνίας, που έχουν αναφερθεί πιο πάνω υπήρξαν τα εξής: αμεσότητα, ευκολία, διάρκεια αποστολής, ασφάλεια στη χρήση τους, καταλληλότητα χρήσης τους από παιδιά, κ.λπ.

Συγκεκριμένα, έγινε συζήτηση στην τάξη για την καταλληλότητα της χρήσης του κινητού τηλεφώνου από τα παιδιά, για τους κινδύνους που ενδεχομένως υπάρχουν και για τις προφυλάξεις που χρειάζεται να λαμβάνονται. Σημειώνεται ότι, τόσο η ασφαλής, όσο και η αποτελεσματική χρήση των νέων μέσων τεχνολογίας και επικοινωνίας έχει ως αφετηρία την ενημέρωση και την εκπαίδευση των παιδιών γύρω από αυτό το θέμα. Σύμφωνα με σχετικές θεωρητικές τοποθετήσεις, η «εκπαίδευση στα μέσα επικοινωνίας», δεν θεωρείται τρόπος προστασίας αλλά τρόπος προετοιμασίας των μαθητών, για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις και τις δυνατότητες του περιβάλλοντος ψηφιακού κόσμου. Ο «γραμματισμός στα μέσα», που απορρέει από τέτοιες εκπαιδευτικές διαδικασίες, μπορεί να λειτουργήσει προς όφελος της ενεργούς πολιτότητας και της εμπάθουσας σε δημοκρατικές διαδικασίες (Χατζηλουκά-Μαυρή, 2016). Εντούτοις, στο πλαίσιο ανάπτυξης της συγκεκριμένης ενότητας σε πρώτη τάξη δημοτικού, λαμβάνοντας υπόψη το ηλικιακό επίπεδο των μαθητών, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην ενημέρωση των παιδιών για την ασφαλή χρήση των διάφορων μέσων από τα παιδιά, και σε καμιά περίπτωση δεν υπήρξε πραγματική ενασχόληση των παιδιών με μέσα επικοινωνίας, τα οποία δεν ορίζονται ως κατάλληλα για μικρά παιδιά (π.χ., κινητό τηλέφωνο).

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

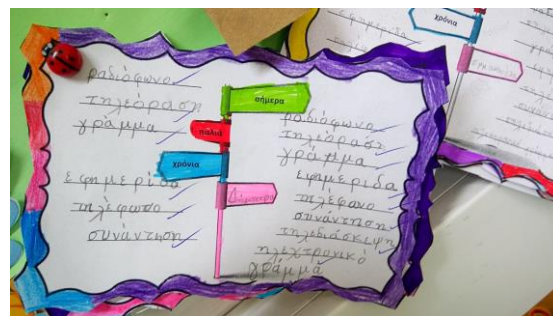
Κατά την ενασχόληση με τους διάφορους τρόπους και μέσα επικοινωνίας, προέκυψαν διάφορα ερωτήματα, όπως:

- Ποια μέσα επικοινωνίας χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι παλαιότερα;
- Ποια μέσα επικοινωνίας χρησιμοποιούμε σήμερα;
- Ποια μέσα διευκολύνουν τη γραπτή και ποια την προφορική επικοινωνία;
- Υπάρχουν μέσα που συνδυάζουν και τα δύο;
- Πότε και γιατί χρειάζεται να χρησιμοποιούμε τα διάφορα μέσα επικοινωνίας;

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016), για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

- Μπορούμε πάντα να επικοινωνούμε με τον ίδιο τρόπο;
- Χρειάζεται να χρησιμοποιούμε ποικιλία μέσων επικοινωνίας;
- Η επικοινωνία είναι καλύτερη με την τεχνολογία;

Το τελευταίο ερώτημα επιλέχθηκε ως κεντρικό ερώτημα-προβληματισμός, για τη συγκεκριμένη θεματική ενότητα.

Στο σημερινό μάθημα τα παιδιά θα ασχοληθούν με την επιστολή - το γράμμα που έστειλε ο θείος Παύλος στην Ιωάννα «Ένα γράμμα για την Ιωάννα» (Τεύχος β΄, σ. 32), έτσι ώστε να έρθουν σε επαφή με μία άλλη οργάνωση, γραπτού λόγου, αλλά και για να την αντιπαραβάλουν με ένα γραπτό μήνυμα τηλεφώνου, με απώτερο στόχο να συνεχίσουν τη διερεύνηση του προαναφερθέντος ερωτήματος.

1.2. Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας της συγκεκριμένης διδασκαλίας:

Κατανόηση Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.2. Αναγνωρίζουν και αναφέρουν το κύριο νόημα του κειμένου και τον σκοπό του συγγραφέα	1.2.2. Επισημάνση γλωσσικών ή και μη γλωσσικών στοιχείων κειμένου που βρίσκονται σε περίοπτη θέση ή και είναι άμεσα ορατά
1.4. Αξιοποιούν στρατηγικές κατανόησης, για εντοπισμό βασικών πληροφοριών και απόδοση του κύριου νοήματος του κειμένου	1.4.1. Αιτιολογημένες προβλέψεις και ερωτήματα για το περιεχόμενο του κειμένου, με βάση στοιχεία του κειμένου όπως φάκελος επιστολής, στοιχεία αποστολέα/παραλήπτη, πριν από την ανάγνωση
1.3. Αρχίζουν να συνδέουν νοήματα κειμένων με συγκεκριμένο πλαίσιο	1.3.1. Σχέση κειμένου με το ερώτημα-προβληματισμό: «Η επικοινωνία είναι καλύτερη με την τεχνολογία;»
2. Αναγνωρίζουν τον τρόπο που οργανώνεται και λειτουργεί ο λόγος σε επίπεδο κειμένου, πρότασης, λέξης	
2.2. Αναγνωρίζουν και αναφέρουν το είδος κειμένου, με βάση τις σχετικά σταθερές συμβάσεις του	2.2.1. Επιστολή
3. Αξιολογούν και κρίνουν ένα κείμενο ως προς τη λειτουργία και το περιεχόμενό του	
*3.2. Κρίνουν τον τρόπο που η προσέγγιση του ίδιου θέματος σε διαφορετικά κείμενα επηρεάζει τους ίδιους ως αναγνώστες	* 3.2.2. Ομοιότητες - διαφορές μεταξύ κειμένων διαφορετικού είδους (επιστολή - ηλεκτρονικό μήνυμα)
*Δείκτης επιτυχίας Β΄ τάξης	*Δείκτης επάρκειας Β΄ τάξης

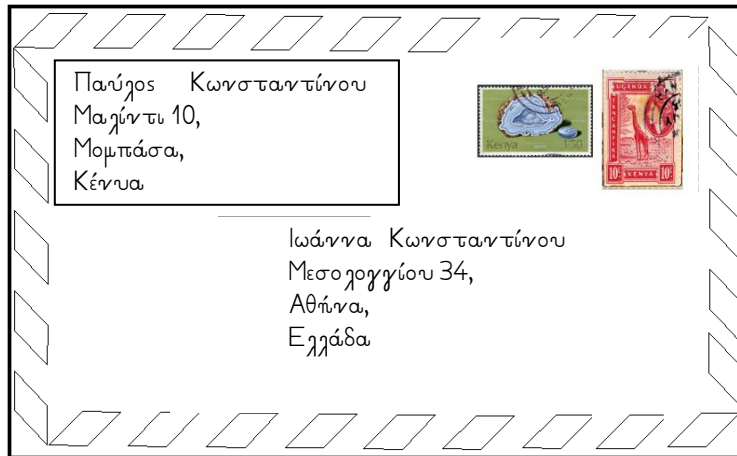
Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Δείκτες Επιτυχίας	Δείκτες Επάρκειας
1. Τοποθετούν ένα κείμενο σε πλαίσιο (θεματικό, επικοινωνιακό, κοινωνιοπολιτισμικό)	
1.1. Καθορίζουν συγκεκριμένη ανάγκη για επικοινωνία και δράση, που σχετίζονται με άμεσες εμπειρίες	1.1.1. Ερώτημα-Προβληματισμός: «Η επικοινωνία είναι καλύτερη με την τεχνολογία;»
2. Οργανώνουν τον λόγο σε κείμενο	
2.3.3.1. Αξιοποιούν γλωσσικά στοιχεία, για να παράγουν αιτιολογήσεις, σε σχέση με άμεσες εμπειρίες τους	2.3.3.1.1. Δοξαστικά ρήματα (π.χ., νομίζω, πιστεύω)
2.3.3.3. Αξιοποιούν συμβάσεις που αφορούν στη δομή αιτιολογήσεων, σε σχέση με άμεσες εμπειρίες τους	2.3.3.3.1. Παρουσίαση θέματος, προβλήματος, θέσης και απλή αιτιολόγηση (π.χ., πρώτα η συμφωνία ή η διαφωνία και μετά η αιτιολόγηση)

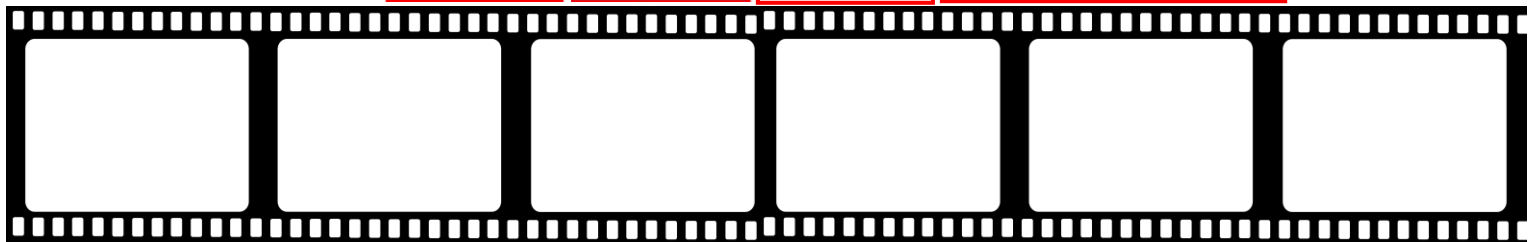
1.3. Τι προγραμματίζεται να γίνει στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδασκαλίας (χρονική διαδοχή ενεργειών εκπαιδευτικού-μαθητών/τριών, παράμετροι εστίασης της διδασκαλίας, δραστηριότητες κ.λπ.):

Εισαγωγή – Σύνδεση με τα προηγούμενα και προσανατολισμός στη συγκεκριμένη διδασκαλία /χρησιμότητα του μαθήματος (Ολομέλεια)

- Δίνεται σε κάθε δυάδα παιδιών ένας φάκελος αλληλογραφίας. Ακολουθεί συζήτηση για τα στοιχεία του παραλήπτη και του αποστολέα και γύρω από τη χρησιμότητα και λειτουργία τους (διασύνδεση με τα στοιχεία που είχε το δέμα που έστειλε ο θείος Παύλος).

- Επιπρόσθετα, προβληματίζονται για τον τρόπο που η επιστολή φθάνει κοντά μας (ταχυδρομείο, ταχυδρόμος, γραμματοκιβώτιο). Τοποθετούν σε χρονική σειρά τις πιο κάτω εικόνες (παιχνίδι σε δυάδες-μία δυάδα εργάζεται στον διαδραστικό πίνακα).

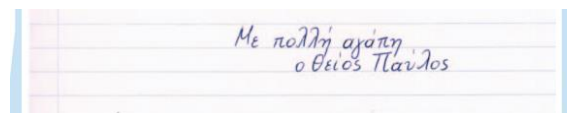
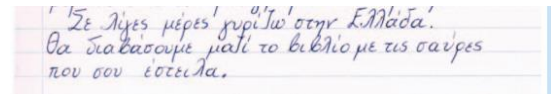
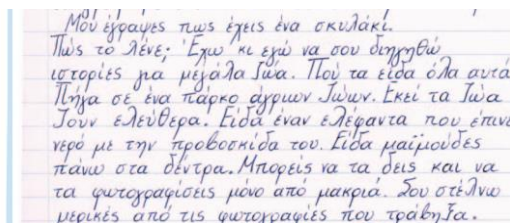
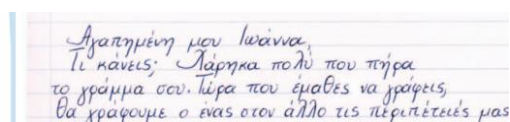
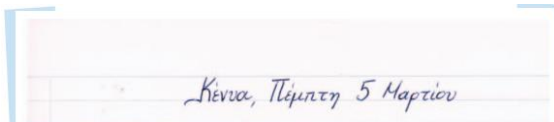
- Τα παιδιά διατυπώνουν τις προβλέψεις τους για το περιεχόμενο του φακέλου και της επιστολής, το κειμενικό είδος και την περίσταση επικοινωνίας.

Αναγνωρίζουν το είδος του κειμένου

- Τα παιδιά καλούνται να ανοίξουν τον φάκελο. Μέσα σε αυτόν, διαπιστώνουν ότι, εκτός από την επιστολή (η οποία παρουσιάζεται σε κομμάτια, ως παζλ) υπάρχουν, επίσης, μερικές φωτογραφίες τις οποίες έστειλε ο θείος Παύλος. Τίθεται ξανά, λοιπόν, ο προβληματισμός για το περιεχόμενο της επιστολής και ακολουθεί συσχετισμός με τις υποθέσεις που διατύπωσαν στην πρώτη δραστηριότητα.

- Τα παιδιά «συναρμολογούν» την επιστολή-παζλ, χωρίς να έχουν υπόψη τους τα δομικά του στοιχεία, αφού είναι η πρώτη τους επαφή με το εν λόγω κειμενικό είδος (Δυάδες).

- Τα παιδιά παρουσιάζουν τις εκδοχές τους και αιτιολογούν τις αποφάσεις τους, αναφέροντας χαρακτηριστικά συστατικά στοιχεία μιας επιστολής [π.χ. ημερομηνία, προσφώνηση (Αγαπημένη μου...), επιφώνηση (Με πολλή αγάπη)].

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016), για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

Νοηματική επεξεργασία κειμένου (Ολομέλεια)

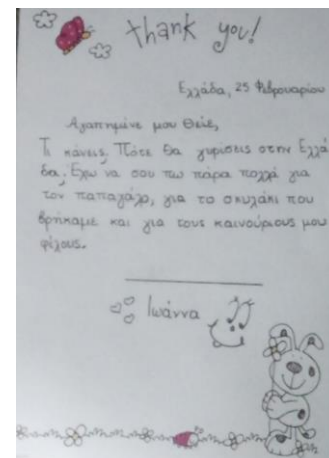
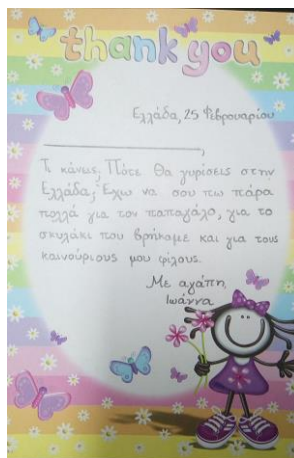
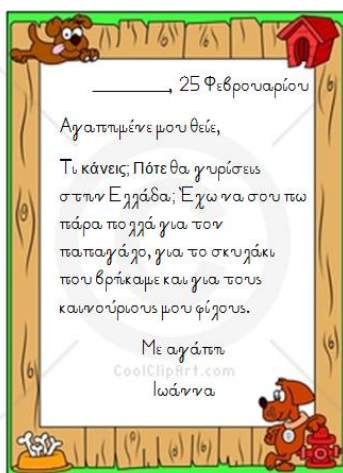
- Γίνεται μεγαλόφωνη ανάγνωση του κειμένου από την εκπαιδευτικό και ακολουθεί συζήτηση βάσει σειράς ερωτημάτων και προβληματισμών που αφορούν στο περιεχόμενο και στο είδος του κειμένου (επιστολή).

Ενδεικτικές ερωτήσεις:

- Πληροφοριακές:
 1. Ποιος στέλνει το γράμμα; Πού βρίσκεται;
 2. Για ποιο λόγο στέλνει το γράμμα;
 3. Τι είδε στο πάρκο;
 - Συμπερασματικές:
 1. Γιατί φωτογράφιζε τα ζώα από μακριά;
 2. Ποιος έστειλε πρώτος το γράμμα; Ο θείος Παύλος ή η Ιωάννα;
 - Αξιολογικές/κριτικές:
 1. Ποια η σχέση του θείου Παύλου με την Ιωάννα;
 2. Γιατί τα ζώα που αναφέρει ο θείος Παύλος ζουν ελεύθερα; Ποια η άποψή σας;
- Σχολιάζονται επίσης τα σημεία στίξης (κόμμα, ερωτηματικό) και η λειτουργία τους

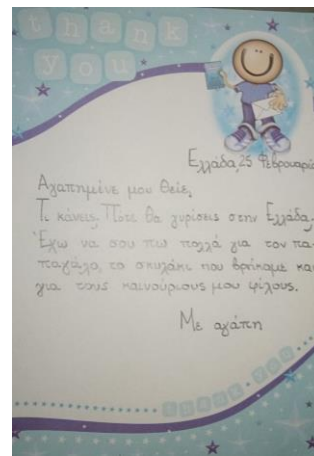
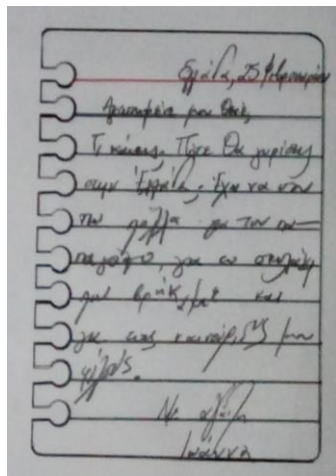
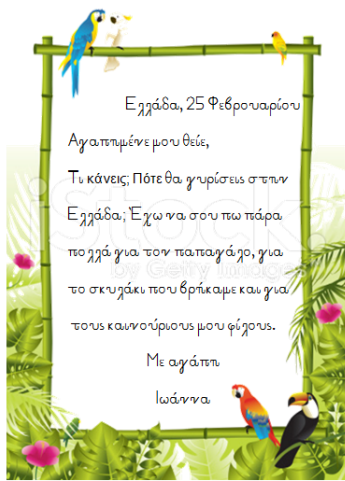
Αναγνώριση στοιχείων μιας επιστολής

- Τα παιδιά καλούνται να υποδυθούν τους ταχυδρόμους. Δίνονται σε κάθε παιδί τέσσερις μικρές επιστολές του ίδιου περιεχομένου, από τις οποίες κάποιες είναι ολοκληρωμένες και κάποιες άλλες ελλιπείς (κάποιες από αυτές είναι χειρόγραφες σε χρωματιστές κόλλες αλληλογραφίας και με μουντζούρες ή λεκέδες, ενώ άλλες είναι γραμμένες στον ηλεκτρονικό υπολογιστή και εκτυπωμένες). Αρχικά, καλούνται να τοποθετήσουν στο γραμματοκιβώτιο μόνο τις έτοιμες προς αποστολή επιστολές.

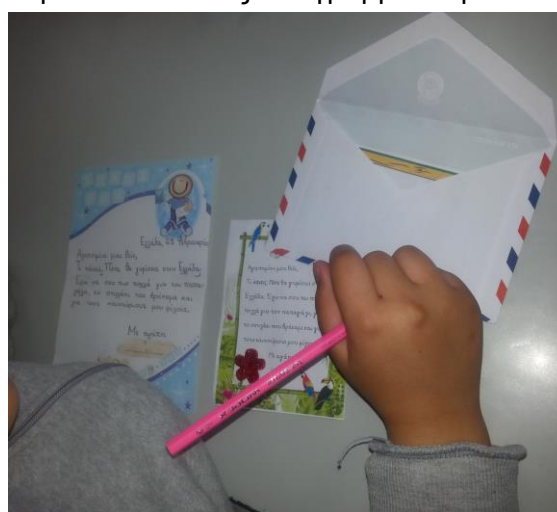

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

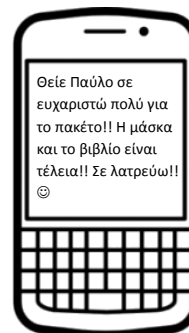
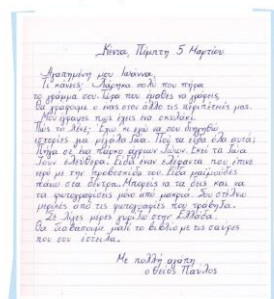
- Έπειτα καλούνται, επίσης, να γράψουν τις απαραίτητες πληροφορίες στις επιστολές, όπου τα στοιχεία είναι ελλιπή, έτσι ώστε να μπορούν να μπουν και αυτές στο γραμματοκιβώτιο.

Σύνδεση και σύγκριση επιστολής με το γραπτό μήνυμα μέσω κινητού

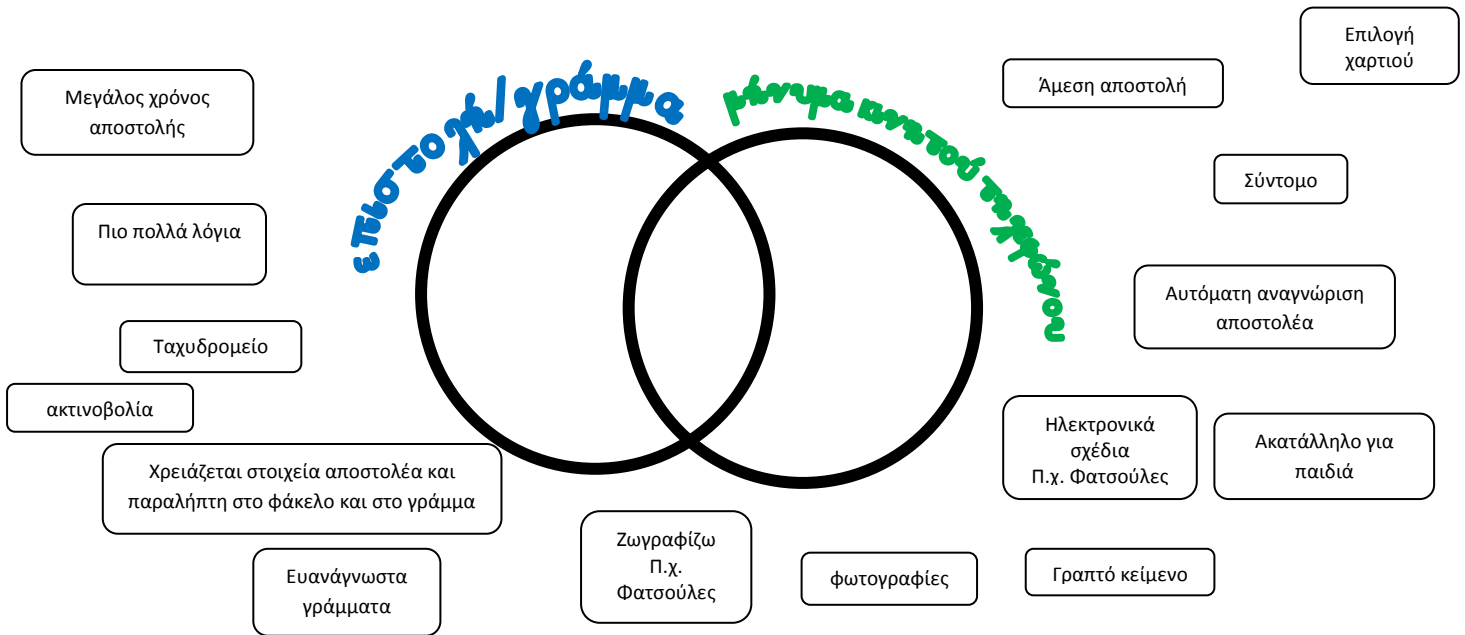
- Στην ολομέλεια, αντιπαραβάλλεται το γράμμα του θείου Παύλου με ένα γραπτό μήνυμα τηλεφώνου, το οποίο τα παιδιά έγραψαν σε μάθημα που προηγήθηκε. Τα παιδιά καλούνται να εντοπίσουν τις μεταξύ τους ομοιότητες και διαφορές. Στον διαδραστικό πίνακα τοποθετούν στο βέννειο διάγραμμα τα κατάλληλα χαρακτηριστικά των υπό εξέταση μέσων επικοινωνίας.

Ένα γράμμα για την Ιωάννα
 Η Ιωάννα διαβάζει και ξαναδιαβάζει το γράμμα που έστειλε ο θείος Παύλος.

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016), για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

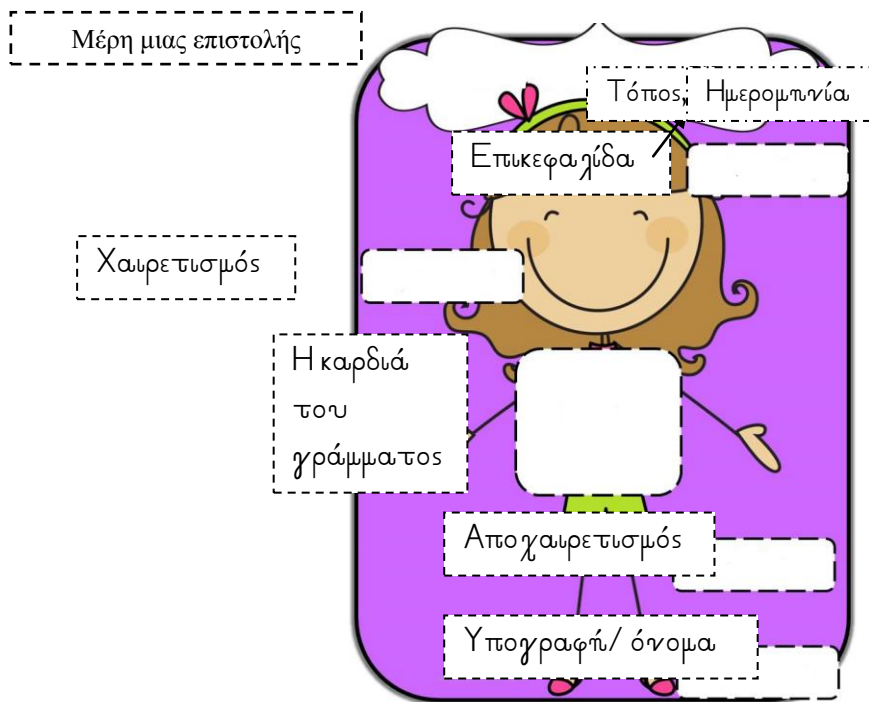
Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016),
για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

- Έπειτα, τα παιδιά δίνουν απάντηση στον προβληματισμό: «Η επικοινωνία είναι καλύτερη με την τεχνολογία;». Για να βοηθηθούν στη χρήση δοξαστικών ρημάτων τα παιδιά ρίχνουν το ζάρι των μικρών «Αινστέιν» (Νομίζω.... Πιστεύω... Θεωρώ... Φαντάζομαι... Υποθέτω...). Αρχικά αναφέρονται προφορικά οι τοποθετήσεις τους και, στη συνέχεια, τις γράφουν στο πιο κάτω φύλλο εργασίας.

Αξιολόγηση

- Δίνονται αποσπάσματα επιστολής στα παιδιά, τα οποία αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα συστατικά στοιχεία αυτού του κειμενικού είδους. Ζητείται από τα παιδιά να αντιστοιχίσουν τα αποσπάσματα που τους δίνονται στο σώμα ενός παιδιού, το οποίο παρουσιάζεται στον πίνακα.

- **Τι προγραμματίζεται να ακολουθήσει μετά από τη διδασκαλία:**

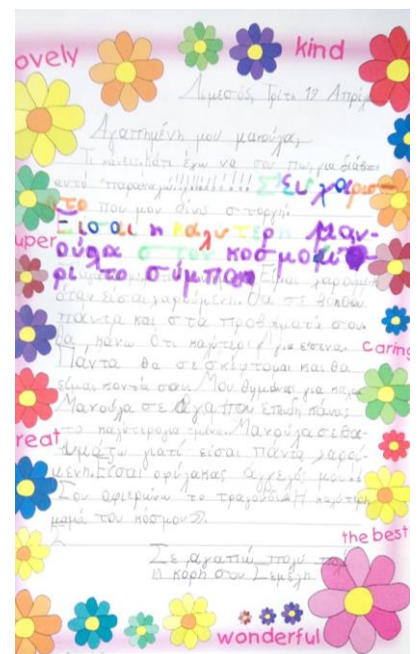
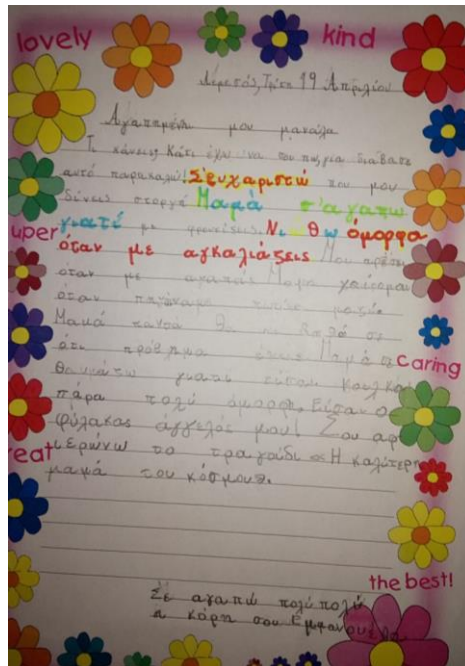
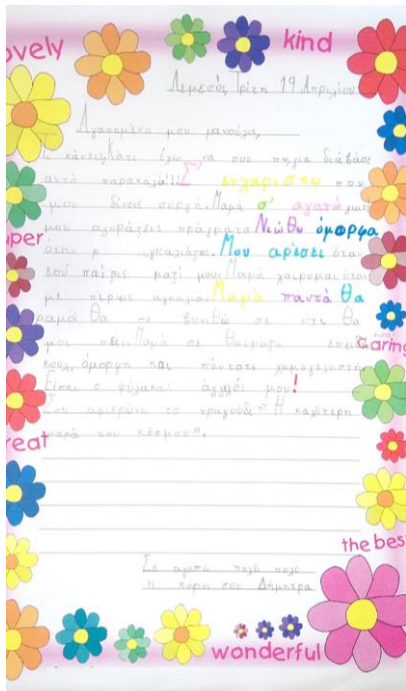
Με την ευκαιρία της γιορτής της μητέρας, γίνεται συζήτηση στην τάξη για τους τρόπους ή τα μέσα που θα μπορούσαν τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν για να εκφράσουν την αγάπη τους προς τη μητέρα τους. Η προσοχή των παιδιών εστιάζεται στη συναισθηματική αξία μίας επιστολής, ιδιαίτερα όταν αυτή είναι γραμμένη από παιδιά πρώτης δημοτικού, τα οποία μόλις έχουν κατακτήσει τον μηχανισμό της ανάγνωσης και της γραφής. Τα παιδιά θα γράψουν επιστολή προς τη μαμά τους με την ευκαιρία της γιορτής της μητέρας. Επιπρόσθετα, θα γράψουν τα στοιχεία τους στον φάκελο και θα μεταβούν στο κεντρικό ταχυδρομείο Λεμεσού για να στείλουν την επιστολή τους. Κατά την επίσκεψή μας στο ταχυδρομείο, θα γνωρίσουν τον τρόπο λειτουργίας του, θα τοποθετήσουν στον φάκελο τα αναγκαία γραμματόσημα και θα «ρίξουν» τον φάκελο στο ανάλογο κουτί αποστολής (εσωτερικό/ εξωτερικό).

Μετά από αυτή την εμπειρία, τα παιδιά θα προσπαθήσουν να εμπλουτίσουν την απάντησή στο κεντρικό ερώτημα-προβληματισμό της ενότητας «Η επικοινωνία είναι καλύτερη με την τεχνολογία;», ενώ, παράλληλα, θα διατυπώσουν τις δικές τους προτιμήσεις σχετικά με τα διάφορα μέσα.

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016), για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

- **Διδακτικό Υλικό (π.χ., κείμενα, ασκήσεις από σχολικά εγχειρίδια και συμπληρωματικό ή και άλλο εναλλακτικό υλικό):**
 - ✓ Κείμενο από Βιβλίο Μαθητή: «Ένα γράμμα για την Ιωάννα» (Βιβλίο Μαθητή: Γράμματα, Λέξεις, Ιστορίες, β' τεύχος, σ. 32)
 - ✓ Άσκηση 1 από το Τετράδιο Εργασιών σελ.32 (δείγμα από τα ελλιπή γράμματα)
 - ✓ Φάκελος, κομματιασμένο γράμμα (θείου Παύλου), ολοκληρωμένα και ελλιπή μικρά σε έκταση γραμματάκια (κάποια σε ηλεκτρονική μορφή και άλλα χειρόγραφα σε διάφορες κόλλες αλληλογραφίας)
 - ✓ Ζάρι με δοξαστικά ρήματα, στεφανάκια
 - ✓ Μηνύματα κινητού τηλεφώνου που έγραψαν τα παιδιά σε προηγούμενα μαθήματα
 - ✓ Μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεδιάσκεψη στο πλαίσιο επικοινωνίας με παιδιά του Γ' Δημοτικού Σχολείου Ύψωνα
 - ✓ Παρουσίαση και παιχνιδάκια στον διαδραστικό πίνακα.
 - ✓ Κείμενο εκπαιδευτικού για την επικοινωνία στα παλιά χρόνια

Επιμορφωτική Ημερίδα για τη Διδασκαλία των Ελληνικών (Φεβρουάριος -Απρίλιος 2016), για Διευθυντές/Διευθύντριες (Δίκτυα Σχολείων ΕΔΕ): Ενσωμάτωση Δεικτών στη Γλωσσική Διδασκαλία

Ομάδα Εργασίας Ελληνικών (Δημοτική Εκπαίδευση)

Ενότητα Επικοινωνίας

Περπατούσαν, έτρεχαν ή σέρνονταν

Από παλιά οι άνθρωποι είχαν την ανάγκη να επικοινωνούν μεταξύ τους από απόσταση. Ανέπτυξαν μεγαλοφυείς τρόπους για να επικοινωνούν.

Παλιά στην Αφρική, για να μεταδώσουν τα νέα από χωριό σε χωριό, δε χρησιμοποιούσαν το τηλέφωνο αλλά το ταμ ταμ, δηλαδή το ταμπούρλο που μιλάει.

Οι ινδιάνοι της Βόρειας Αμερικής έστελναν σήματα με καπνό. Άναβαν φωτιά ψηλά στα βουνά και κουνούσαν κουβέρτες από πάνω για να δημιουργήσουν δαχτυλίδια καπνού που διακρίνονταν από μακριά.

Σε καιρό πολέμου, οι άνθρωποι έπαιρναν μαζί τους τα ταξιδιωτικά περιστέρια τους. Όταν ήθελαν να στείλουν νέα στους δικούς τους, έβαζαν ένα μήνυμα στο δαχτυλίδι που υπήρχε γύρω από το πόδι του περιστεριού και αυτό πετούσε γρήγορα προς τον περιστερώνα του σπιτιού του.

Ποιος νομίζεις
ήταν ο πιο
εύκολος τρόπος
επικοινωνίας;

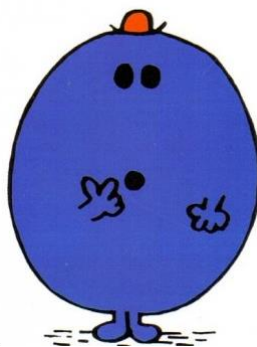
Γιατί οι
άνθρωποι
ήθελαν να
επικοινωνήσουν;

Με ποιους
τρόπους
επικοινωνούμε
σήμερα;

Προς τα πού
πετούσαν τα
περιστέρια;

Πώς
επικοινωνούσαν
οι Ινδιάνοι;

Τι
χρησιμοποιούσαν
στην Αφρική;

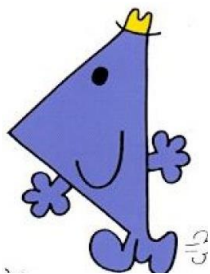
Πώς
επικοινωνούσαν
στη διάρκεια
ενός πολέμου;

Νομίζετε πως
κατάφεραν
πάντοτε να
επικοινωνήσουν;

Μέχρι που
άκουγαν το
μήνυμα με το
ταμ ταμ;

Ξέρετε άλλους
τρόπους που
επικοινωνούσαν
παλιά;

Για ποιους
λόγους μπορεί
οι Ινδιάνοι να
ήθελαν να
επικοινωνήσουν;

